

ОТВОРЕНО ПИСМО

ДО

Президента на Република България, г-н Румен Радев

Вицепрезидента на Република България, г-жа Илияна Йотова

Председателя на Парламента на Република България, Ива Митева

Служебния министър-председателя на Република България, Стефан Янев

Министерството на външните работи на Република България

Министерството на културата на Република България

Държавната агенция за българите в чужбина

Комисията по политиките за българите в чужбина към НС

Уважаеми дами и господа,

Обръщаме се към Вас, с призив за помощ и подкрепа в каузата за запазването на т.нар. **Български дом** на улица Америцка в град Прага, Чехия.

Ние вече нямаме време, насрочено е дело на Върховния съд на 25 август т.г., за освобождаване на сградата, като ищец е Българското посолство в Прага, срещу нас – Българската православна общност в Чешката република (организация с нестопанска дейност), и срещу останалите български организации със седалище в Българския дом в Прага. Чешката държава заплаща на нашата организация разходите за адвокат, който защитава нашите интереси, и сме освободени от съдебни такси. Чешката държава винаги се е отнасяла добре към нас, отчитайки нашата дейност, нужди и пр.

Но се нуждаем от подкрепа и разбиране, и от страна на българската държава.

Тази година имаше възможност да кандидатстваме за канцеларии от Пражкото кметство в Дома на националните малцинства (DNM), където за българите са предоставени две канцеларии. Кандидатстваха шест пражки български сдружения, само две събраха необходимия брой точки за помещения. А останалите четири могат да ползват, ако и когато графикът позволи, салона, изложбената зала и т.н., за символичен наем. (Например, ние за изложбата „Завръщане към българските корени“ платихме 2 500 крони, само за наем, по проект сме получили 1890 крони, останалите разходи са за сметка на организацията.). От 1 юли 2021 г. на една от най-старите български организации в Прага, която досега се помещаваше в Дома на националните малцинства - БКПО „Св.св. Кирил и Методий“, целият ѝ архив за 30 години е събран в кашони, заради новото преразделяне на канцелариите. За целогодишната си дейност, те разполагат с само с 15 000 крони (1 лев = 13 крони), въпреки изключително високото качество на културни

мероприятия, които предлагат през годините. Средства за финансиране на складови помещения (склад 5 кв. м за месец струва 1800 крони) не са предвидени и с архива за повече от 30 години, нещата са доста неясни. Идеално би било, ако можеха да се нанесат в Дома на българите и да продължават спокойно да развиват дейностите си. Но, за съжаление, към настоящия момент, това е абсолютно невъзможно, защото и съдбата на Дома, както и на останалите български организации, помещаващи се в него, е доста несигурна.

Дейностите, които българските сдружения извършват, са финансирани от грантове програми и средствата са свързани само с даден проект и програма. А когато имате минимални средства, без безплатна материална база и подкрепа на българските институции, много трудно можете, независимо от силното чувство за национална принадлежност, да правите каквато и да е култура. Културата изисква средства! Между организациите има огромни разлики в това, с какви средства разполагат. Достатъчно е да се видят сводките (през годините) на чешките и българските ведомства.

През тази година, нашата организация чества **20 години от основаването си** (БПО е основана на **10 май 2001 г.**). Ние сме единствената българска организация с прозрачна сметка (transparentní účet).

В желанието си да зарадваме нашите сънародници в Прага и Чехия, а може би и Вас, надяваме се, както и да отпразнуваме с Вас нашия юбилей, подготвяме по-мощно събитие, включващо няколко културни изяви, международния конкурс за рисунка, творчески текст (напр. стихотворение, есе, разказ), мултимедийна презентация или фотографии, които символизират патроните на фестивала „Вяра, Надежда, Любов и Мъдрост“, изложба от 17.09. до 8.10.2021 г., литературна вечер - 21.09 - 5.10, два дни (11.09 и 25.09) вокални, фолклорни и други културни изяви; уоркшопи; дегустация на българска традиционна кухня и т.н., независимо от малката финансова подкрепа на Министерството на културата на ЧР (МК) и Кметството на Прага (МНМР) – 35 000 крони.

За седми път, Българска православна общност в Чехия организира **фестивала „Вяра, Надежда, Любов и Мъдрост – всичко, което ни сближава“**, който ще се проведе от **11 септември до 8 октомври 2021 г.**

Фестивалът се провежда под егидата на Общината на Прага 2, Министерството на културата на ЧР и Дома на националните малцинства (DNM). Медия партньор е Český rozhlas Plus. Поканили сме гости от България и Германия, танцови състави **за участие** във фестивалната програма, представители от Задруга на майсторите на народни художествени занаяти за демонстрации на традиционни български занаяти, организиране на уоркшоп, творчески срещи с учениците от българското училище в Прага в периода 10 септември до 5 октомври 2021 г., с цел запознаване, разпространение и съхранение на българския фолклор и традиции, запознаване с традиционните български занаяти, изпълнение на детски народни игри – обичайни и дворни пред детската публика и в Българското училище в Прага, представяне на българското словесно народно творчество за деца – поговорки, гатанки, броилки, приказки и др. При планирането на фестивала и съпътстващите го събития, разчитаме на общите пространства в **Български дом** – библиотека, Дневен клуб, детски кът, учебен кабинет, изложбена зала, кухня и др.

Надяваме се достойно да отпразнуваме този юбилей, да завършим тази година с вдигнати глави и да не сме на улицата!

В желанието си да запазим сградата на Българския дом в Прага за нуждите на българите в Прага, защитаваме следната позиция:

- Не оспорваме факта, че сградата е собственост на българската държава, т.е. на българския народ.
- Не оспорваме и факта, че Министерството на външните работи на Република България е натоварено с отговорността да управлява тази собственост чрез посолството на Република България в Прага.

- Изхождайки от традициите на българската общност в Прага и 50-годишното ѝ присъствие в Българския дом, не разбираме мотивите на собственика на сградата да принуди по съдебен път българските сдружения, имащи седалище в нея, да я напуснат. Освен това, да бъдат освободени и изпразнени помещенията, които заемат библиотеката (с над 5 000 тома), Дневният клуб и кухнята.

- Българската общност съществува в Чехия почти 200 години. Днешните български сдружения са наследници на моралните и етични принципи, завещани ни от няколко поколения „чешки българи“ – почтеност, задружност и запазване на българския дух и традиции.

- Българският дом в Прага е рожба на дългогодишните усилия на поколения родолюбиви местни българи, запазили българската си идентичност. Създаден е бил, за да предостави на българите в чужбина кътче от Родината, място за срещи, за благотворителна дейност и взаимопомощ.

- Опасяваме се, че когато сградата бъде освободена и изпразнена, нейният настоящ собственик ще я продаде на трето лице, което ще я ползва за лични облаги, така че Българският дом ще бъде завинаги изгубен за българите.

В желанието си, да запазим Българския дом за българите тук, предлагаме и в бъдеще сградата да **остане собственост на българската държава с постоянен статут**. Стопанисването ѝ да бъде поверено на мениджър, назначен от българска институция, напр. Комисията по политиките за българите в чужбина към НС или ДАБЧ.

Всяко желаещо българско сдружение в Прага да разполага с канцелария и право на всички български организации да ползват общите пространства (библиотека, Дневен клуб, Информационен център, детски кът, учебен кабинет, изложбена зала, кухня и др.), по график и предварително съгласувани правила.

Предлагаме управлението на Българския дом да се извършва от **Комисия за Българския дом (КБД)**, която да заседава минимум два пъти годишно и да **включва представител на съответната българска държавна институция, председателите на българските организации, мениджъра на сградата и представител на българското посолството в Прага**.

Сгради с подобен статут вече има в Прага, например Домът на националните малцинства (DNM Praha), Домът на словациите и др.

Досега Българският дом в Прага се е самофинансирал – част от помещенията са се давали под наем, известно време е функционирал и като хотел, т.е. не е бил в тежест на държавния бюджет на Република България. Предлагаме този принцип на финансиране да бъде запазен, а финансовите постъпления да бъдат вложени в т.нар. транспарентна (прозрачна, обществено достъпна) банкова сметка, според чешкото законодателство, и КБД да решава кои общи празници и акции да се финансират.

Уважаеми дами и господа,

Припомняме, че в Закона за българите, живеещи извън Република България (обн. ДВ, бр. 30 от 11 април 2000 г., изм. ДВ., бр. 58 от 26 юли 2016 г., изм. ДВ, бр. 21 от 12 март 2021 г.) се казва:

„Чл. 4 (2) Българската държава подкрепя организации на българите извън Република България, чиято дейност е насочена към съхраняване и развитие на българската езикова, културна и религиозна традиция.

Чл. 12. На българите, живеещи извън Република България, се осигуряват възможности за

запознаване с многовековната българска култура и наука и за участие в нейното развитие, според желанието и интересите им, като за целта Република България чрез съответните институции:

3. насърчава и подпомага създаването и дейността на средища за популяризиране и развитие на българската култура и наука на територията на съответните държави;

5. предоставя при възможност помещения и обзавеждане на организации на български общности или български национални малцинства зад граница за осъществяване на културно-просветна, научна и друга подобна дейност.“

Според закона, България – нашата родна държава, трябва да подкрепя нашата дейност, а не да я възпрепятства и да оставя само чешката държава да финансира и подкрепя нашата дейност. Нашата родна държава не бива да ни оставя без материална база и на улицата, да бламира планирани културни събития, да ни поставя в много трудно положение.

Нямаме представа, ако трябва да напуснем сградата, къде ще трябва да преместим това, което е събирано години наред (книги, архив, стан, експонати от провеждани конкурси, снимки, награди и пр.). Не смятаме, че е редно България да постъпва така с български организации в Чехия и да оставя изцяло на Чехия грижата за нас.

Силно се надявам, в обозрим срок, да се вземе решение да се прекрати това унижително за нас дело, което води жалбоподателят ПНРБ, с нас българските културно-просветни организации, и да се вземе решение за конструктивен диалог, който ние от няколко години се стараем да водим, за съжеление безрезултатно.

Не зная, дали не е добре Българският дом в Прага да премине към Министерството на културата и спорта, тъй като се припокрива с дейностите, които извършваме.

Вярваме, че призивът ни ще намери отзвук и подкрепа, и с общи усилия ще успеем да запазим Българския дом в Прага за всички българи тук.

С уважение,

Българска православна общност в Чешката република,
председател Силвия Кръстева Йелинкова

tel.: +420 724780183

Americká 744/28, Praha 2

www.facebook.com/groups/282713149064032

Приложения:

***Прил 1 - Регистрация на сдружението в България**

****Прил 2 - Регистрация на сдружението в Чехия**

***** Прил 3 - Насрочено дело от Върховния съд**

******Прил 4 - Извлечение от жалбата** (Изявление на жалбоподателя в оригинал, с излишни средства за превод на български не разполагаме, 1 страница 700 крони)

Bulharská pravoslavná obec v ČR

o.s. BPO v ČR

Sídlo: Americká 744/28, 120 00 Praha 2

IC: 26531593

tel.: +420724780183 (WhatsApp)

Bulharskepravoslavi@centrum.cz

Transparentní účet: 5754796001/5500